GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 24.

W Niedzielę Dnia 25. Marca 1798.

Z Włoch d. 6. Marca.

W Turynie oznaymiono o zaszłey między Sardyńskim i Pruskim dworem d. 9 września 1797 ugodzie, przez którą zapewnione iest dla zobopolnych poddanych prawo sukcessyi i darowizny bez wszelkiego ograniczenia, tak iż prawo konfiskaty spadku na zmarłych w kraiu Sardyńskim Prusakow uchylone iest.

Dyrektoryat rzeczypospolitey Liguryyskiey postanowił iuż następuiących ministrow: ministrem policyi Dominika Asereto; ministrem wewnętrznym i skarbu Jana Rossi; ministrem zagranicznych związkow i sprawiedliwości, Franciszka Ruzza; ministrem woyny i marynarki Marka Federici. Sekretarzem jeneralnym Dyrektoryatu iest Szczepan Sommariva, a kommissarzem przy trybunale kassacyi Filip Losno d'Albenga. — Ciało prawodawcze tey rzeczypospolitey dało dyrektoryatowi zupełną moc każdego xiędza, lub cywilnego urzędnika gdyby był podeyrzanym lub nie dopełniał swego obowiązku, natychmiast z urzędu złożyć, i ieżeli zasłużył z kraiu wyprowadzić kazać.

Oyciec S. przybył d. 26 lutego do Sienna i tam u Augustyanow w klasztorze wysiadł, gdzie iakie naprędce mogli dali mu mieszkanie. Wchodząc do klasztoru był Oyciec S. od rządcy miasta, od konsyliarza Martyni, od pułkownika Malevolti, od swego wnuka, który tam pierwey był stanął, i kilku Rzymskich prałatow przyymowany. Oyciec S. znayduie się w zupełnym zdrowiu, ale ścisłe inkognito zachowuie.

Dnia 20 lutego wyiechał Oyciec S w pięć powozow z Rzymu: w pierwszym siedział sam z Xciem Braschi swoim wnukiem, (który potym pierwey poiechał) i szambelanem Caracciolo, w drugim, trzecim i czwartym iego dwor, a w piątym szły bagaże. Oddział Francuzkiey dragonii okrywał go aż do granic Toskanii. Tego samego dnia wyiechało wiele prałatow z Rzymu i Neapolitański ambassador Xżę Belmonti do Neapolu nazad.

Dnia 23 obchodzono w Rzymie na placu S. Piotra żałobny obrządek za jenerała Duphot, i cały garnizon Francuzki w paradzie tam stanął.

Tym czasowy rząd złożony z 5 konsulow, zatrudnia się wykonaniem ustaw, i ma moc w przypadku potrzeby proponowania nowych. Mieszkać będzie w Watykanie i w każdym głownym mieście ziemi Rzymskiey będzie trzymał swego kommissarza. Będzie uformowane ciało prawodawcze; ale iego ustawy dotąd nie będą ważne, poki ich jenerał kommenderuiący Francuzki nie potwierdzi. Pod 5 konsulami będzie 7 od nich mianowanych ministrow. Będzie urządzony skarb narodowy, przy którym 2 kommissarzy zostawać będzie. Konsulat ma się niebawnie urządzeniem sądownictwa zatrudnić. Dla kryminalnych sądow będą przysięgli postanowieni i sędziowie pokoiu mianowani Dla miasta Rzymu będzie municypalność z 24 członkow postanowiona.

Jenerał Cervoni oznaymił pod dniem 23 lutego, że tam jenerał Massena przybył dla obięcia kommendy, i że odtąd, wszystkie urzędy będą pod iego rozkazami zostawać.

Mianowanie tego jenerała, długie zatrzymanie żołdu i z tey okazyi d. 24 lutego przez część woyska popełnione nieprzyzwoitości, sprawiły w officyerach i większey części armii wielkie nieukontentowanie. Dnia 26 wyszły z manifesta z licznemi bardzo podpisami, w których między innym przytoczono: " Żołnierz i officyer cierpią z niepłacenia żołdu naywiększą nędzę, w czasie gdy do skarbu wielkie wchodzą pieniądze. Musi się w skarbie więcey millionow, iak potrzeba do zapłacenia żołdu znaydować. Żądamy wypłacenia nam naszego żołdu i to we 24 godzinach. Rachunki każdego korpusu iuż gotowe są. Żądamy także aby rzeczy, które pod różnym pozorem, z domow i kościołow obcych narodow pozabierano, z któremi w pokoiu żyiemy, natychmiast powrocone zostały, i wszystko do tego stanu przywrocone było, iakeśmy do Rzymu wchodząc zastali. Żądamy procz tego ukarania złodzieystwa przez naszych własnych kommissarzy i wszystko niszczące administracye, które dzień i noc na szulerstwie trawią, w Rzymie popełnionego. Masz Obywatelu Jenerale, nad temi rozboynikami władzę, którzy imię Francuzkie upodlaią. Mówiemy ci otwarcie, ieżeli z odwagą nie wstrzymasz tych zdrożności i nie ukarzesz ich autorow, spadnie na ciebie niesława i my uważać cię będziemy iako współwinnego. Podchlebiamy sobie iednak, żeś ty zawsze był niewinny, i przyszłe twoy postępowanie uchroni nas od podobnych zdrożności. Ninieyszego aktu poślemy kopią dyrektoryatowi, i w wszystkich dziennikach rzeczypospolitey go umieściemy. We dwoch ięzykach ma bydź w Rzymie poprzylepiany, żebyśmy lud względem zaszłych zdrożności o naszey przekonali niewinności, &c.

Korpus to officyerow wydało razem odezwę do Rzymskich obywatelow: " Mężny krok, mówią w niey, który przedsięwzięliśmy wczoray dla uratowania naszego honoru, i dla ukarania rabunkow, przekona was, że one nie Francuzka armia, ale nikczemni ludzie w mieście tym popełnili. Dla dopięcia tego celu wzywamy każdego, aby nam do Rotonda przyniosł wyszczegulnienie zabranych mu rzeczy zło-

tych, meblow, koni &c. pod pozorem kontrybucyi. Nic nas nie wstrzyma do uczynienia mu sprawiedliwości. „ Na końcu zabezpieczaią ludowi opiekę armii Francuzkiey.

Z Medyolanu d. 1. Marca.

Dyrektoryat nasz kazał kawalerowi Bufsi, Rzymskiemu posłowi, oznaymić, że się iego urzędowanie skończyło, i tylko iako prywatny człowiek może się tu znaydować. Mowią, że w Castiglione 200 ludzi pozwoliło sobie buntowniczego głosu użyć; ale narodowa gwardya z Montechiaro pospieszyła, buntownikow rozpruszyła i wielu aresztowała. Dyrektoryat doniosł ciału prawodawczemu o tym.

Rada wielka postanowiła uroczystość dla okazania ludowi Rzymskiemu braterstwa Cysalpińskiego narodu, i zapowiedzenia przyszłego połączenia się obydwoch kraiow; ale rada starszych odrzuciła tę rezolucyą, i rada wielka postanowiła tylko proste powinszowanie nowey rzeczyplitey Rzymskiey przesłać. Rada starszych potwierdziła także rezolucyą, przez którą dyrektoryat upoważniony iest, wypłacenia prowizyi wierzycielom banku S. Ambrożego i innych za rok 1797. Wywoz zboża i handel ryżem za granicę wyiąwszy Turecką pszenicę, iest pozwolony.

Z Paryża d. 5. Marca.

Papież wyiechał z Rzymu do Toskanii, zkąd iak mówią, ma się do Malty udać.

Jenerał Berthier pisał d. 16 lutego z kapitolium następuiący list do jenerała Buonaparte:

" Zwycięztwa Twoie, Obywatelu Jenerale, ułatwiły Francuzkiey armii marsz do Rzymu, dla zemszczenia się popełnionego tam na walecznym jenerale Duphot zaboystwa. Armia Francuzka pokazała się i Rzym został wolny! Dnia 15 t. m. zebrany lud rozległey tey stolicy ogłosił się wolnym i do swoich dawnych praw nazad powrocił. Deputacya przyszła do mnie z tym oświadczeniem i ia wszedłem do Rzymu. Gdy na kapitolium wszedłem uznałem imieniem rzeczypospolitey Francuzkiey niepodległość rzeczypospolitey Rzymskiey. Gdy stanąłem w tak nazwaney bramie ludu, ofiarowali mi deputowani roszczkę oliwną. Przyiąłem ią, i oświadczyłem, że ona jenerałowi Buonaparte należy, którego czyny wolność Rzymską przygotowały, że ią dla niego przyymuię, i imieniem ludu tey stolicy prześlę. Zleciłem memu bratu żeby ci ią oddał. Ja winienem tobie ten szczęśliwy moment, że mogę wolność Rzymską ogłosić, za co racz przyiąć moią nieskończoną wdzięczność. „

Podpisano *Berthier*.

Przy pieczętowaniu papierow dworu Rzymskiego, odkryto żelazną skrzynię, w którey nader ważną korrespondencyą znaleziono, i tę brat jenerała Berthier dyrektoryatowi przywiozł.

Papiezki poseł margrabia Mafsimi, który dotąd pod dozorem municypalności zostawał, iest uwolniony i zabiera się do wyiazdu z Paryża.

W wyższego Renu departamencie aresztowano bywszego deputowanego Monnier, z wielu innemi osobami obwinionemi o spisek przeciw rzeczypospolitey, i do Paryża są prowadzeni.

Korwetta la Chevrette, która dnia 23 lutego do Royan z Caienne przybyła, wiadomość przywiozła, że tam deputowany

)2(

Murinais umarł, i że Barthelemy chory do szpitala Caienny przeniesiony został, i tam z wielką starannością opatrywany bywa.

Obywatel Garat, poiechał na swoy urząd do Neapolu. — Księgarz Cocheris, który za przedawanie wstępu do Dykcyonarza Rivarol aresztowany był, iest już uwolniony.

Traktat, przez który Mühlhausen w Sunigau, z okolicami swemi do rzeczypospolitey Francuzkiey wcielone zostało, iest od ciała prawodawczego ratyfikowany. Teraz iest ciału prawodawczemu traktat alliansu i handlu z Cysalpińską rzecząpospolitą, przed kilką dniami tu zawarty, do roztrząśnienia podany. Rada 500 przyięła iuż w sekretnym wydziale ten traktat, a rada starszych wyznaczyła do przyniesienia iey o nim rapportu kommissyą. Zapewniaią, że Cysalpińska rzeplta kilką portami i woyskową marynarką powiększona będzie, i o niektórych zamianach we Włoszech mówią.

Przed kilką dniami mówiono tu, że głowna kwatera Angielskiey armii do Paryża przeniesioną będzie.

Wczoray poiechał obywatel Guingené, iako ambassador do Turynu. Wdowa Condorcet udaie się do Neapolu.

W Vercho, w departamencie Pas de Calais, została iedna kobieta nazwiskiem Duisans, sześciorgiem dzieci 3 chłopcami i 3 dziewczętami rozwiązana; ale wnet wszystkie poumierały.

Wszyscy ludzie, którzy z Paryża lub do Paryża z furvami idą, są zatrzymywani i examinowani, żeby się pod pozorem polowania rabusie nie wciskali do Paryża.

Do Orient przyprowadzono Duński okręt brabia Bernsdorff, z wyspy Francuzkiey cukrem, indyktem &c. ładowny. — W ostatnim poselstwie dyrektoryatu do ciała prawodawczego względem giełdy i agentow handlowych, mówi dyrektoryat, że handel Francuzki takim bydź musi, iakim ieszcze nigdy nie był.

Narodowa gwardya konna, która przeznaczona iest do zabezpieczenia publicznych dróg &c., ma się z 11,626 głow składać, iednego dywizyynego jenerała, 25 sztabofficyerow &c. mieć — Tuteysze konstytucyyne duchowieństwo, rozpisało iak słychać zgromadzenie do obrania biskupa Paryzkiego.

Poczta listowa zaarędowana iest kompanii Expert za 12 mill: 400,000 liwr: na rok, z których 3 mill: muszą przodkiem bydź płacone, a reszta w dwoch terminach. Pocztowe urzędy nie będą na potym tylko obrońcom oyczyzny lub ich dzieciom dawane.

Obywatel Ochs poiechał iuż do Bazylei nazad. — Znany Gregoire pisał do W. Inkwizytora Hiszpańskiego, aby zniosł inkwizycyą w Hiszpanii

W Korsyce są buntownicy pokonani. — W Paryżu umarł d. 25 lutego, znany poeta obywatel Mancini, bywszy Xsiążę Nivernois, Par Francyi i Wielki Hiszpanii, członek akademii nauk w Berlinie. Rodził się d. 16 grudnia 1716 i na kilka godzin przed swoią śmiercią napisał ieszcze żartobliwe wiersze do swego doktora.

Z *Pezaro d.* 24. *Lutego.*

Dnia 18 t. m. przybył tu wielki cug artylleryi Cysalpińskiey, w części z polnych, w części z ciężkich armat złożony, i więcey iak 30 wozow ammunicyi. Nie

którzy mowią, że do Rimini inny cug od 24 armat z wielą ammunicyynemi wozami poszedł, i tak iak pierwszy ku Rzymowi się udał. Politycy nie mogą poiąć dla czego tak wielkie przeciw Rzymowi przygotowania czyni, i rozumią, że to iakieś zamachy oznacza.

Z Bruxelli d. 25. Lutego.

Z Sas van Gent donoszą, że przed kilką dniami pokazała się na zachodzie Skeldy mała eskadra od sześciu różney wielkości okrętow, które ku brzegom Zelandyi płynęły. Nie można było rozeznać czy to Hollenderskie czy Angielskie były; iednak domyśl ią się, że to kontra admirał Story z swemi w Helwetfluis uzbroionemi okrętami bydź musiał. Woyska od armii Renu, które w północnych departamentach prawe skrzydło armii Angielskiey stanowić běła, zgromadzaią się tymczasowo w Lill, Arras, Duai i innych miastach.

Z Londynu d. 6. Marca.

Ostatnia poczta z Lizbony potwierdza wiadomość, że Hiszpańska flotta złożona z 16 liniowych okrętow i 6 fregat z Kadyx wyszła, ale znowu tam nazad powrociła. W nocy d. 7 nie będąc od 10 Angielskich okretow, które tam pilnowały, dostrzezona, wyszła za pomyślnym wiatrem na morze, i odprowadziwszy dwa wielkie okręty z merkuryuszem i kupiecką flottę na zachod, powrociła bezpiecznie do portu nazad. Niektore zapewniaią listy, że dwa liniowe okręty poprowadziły tę flottę kupiecką do południowey Ameryki i 14 tylko do Kadyx nazad powrociło. Portugalscy kupcy obawiaia się bardzo zagrożonego wpadnienia Francuzow do Portugalii i każdy iak może umyka z swoim maiątkiem. Bieg wexlu z Lizbony do Londynu bardzo spadł.

Pakebot, który ostatnie z Lizbony wiadomości przywiozł, stanął w 5 dni w Falmut. Przednie fregaty flotty lorda St. Vincent tak iuz były Hiszpanskiey flotty blisko, ze ią widziały do Kadyx wchodzącą. Gdyby lord St. Vincent o dwie godziny prędzey przed Kadyx z swoią flotą od 22 okrętow był stanął, zapewneby do bitwy było przyszło. Admirał Parker kommenderował naszemi przed Kadyx 10 okrętami, nim lord St. Vincent nadszedł, który po odebraney wiadomości w 40 godzin z Lizbony do niego przybył. Wspomniony lord posyła przez pakobot, który tu co moment oczekiwany, dokładny o wszystkim rapport. Niewiemy ieszcze pewnie, czy Hiszpańska flotta miała tylko zamiar odprowadzenia Hiszpańskich do Ameryki okrętow do pewney wysokości, lub czy chciała złączyć się z Francuzką w Brest flotta, ale nie znalazła tego łatwym do wykonania.

Niektóre wiadomości mowią, że Hiszpańska flotta chciała odciąć eskadrę admirała Parker od 10 okrętow; ale gdy się ta z lordem St. Vincent złączyła, powrocili Hiszpanie do Kadyx nazad.

Wczoray przybył Pruski pakebot z Kale do Dower, i przywiosł wiadomość, że na potym żadne okręty do Kale nie mogą iść tylko do Gravelines, i że w Kale na wszystkie okręty embargo włożono. Gdy rząd teraz nie może dosć bydź o korrespondencyą z Francyą ostrożny, wszystkie listy i papiery na pocztowych okrętach bywaią ścisło przetrząsane. Dwoch szpiegow Thiesk i Priest aresztowano iuż w Dower.

Admirał Starchau stanął z swoią eskadrą przed Sekwaną, tak, że miasta Havre i Rouen maią przez to wszelką kommunikacyą przeciętą.

Obywatel Gallois Francuzki agent do wymiany niewolnikow, powrocił nazad do Francyi, nie chcąc naszego rządu rozkazu słuchać, żeby o 10 mil od Londynu mieszkał. Żądanie iego, żeby Anglia uwolniła wszystkich Francuzkich niewolnikow a Francya Angielskich, zostało odrzucone, ponieważ dyrektoryat znalazł by się w tym stosunku iak ieden do sześciu.

Włoch Viotti dyrektor muzyki opery odebrał rozkaz od Xcia Portland opuszczenia kraiu.

Pięć aresztowanych w Margate podeyrzanych osób Oconnor, Favey, Allen, Leary i Binns byli iuż od tayney rady kilka razy słuchani; ale wszystko co się ich odkrytych papierow tyczy w wielkim iest trzymane sekrecie. W sorducie Favey znaleziono addres wydziału ziednoczonych Irlandczykow do dyrektoryatu, w którym się na odwłoczenie i spoznienie wylądowania swych przyiacioł żalą, i szczęśliwe wylądowanie obiecuią, ieżeli zaraz przedsięwzięte będzie. Favey iest X. katolicki. Allen iest wnukiem Irlandzkiego lorda Longuevill i sukcesorem iego maioratu. P. Francis Burdette chciał za niego ręczyć; ale mu odpowiedziano, iż żadney nie przyymuią rękoymii. Binns wsławił się iuż był iako członek korrespondującego towarzystwa Londyńskiego.

Przed 25 marca maią się wszystkie Irlandzkie woyska razem zgromadzić. — Przez blokowanie Francuzkich portow na wpływie Sekwany do morza, będzie dowoz wody do Paryża odcięty.

Wiadomości nasze z Paryża dochodzą do d. 2 t. m. i donoszą, że dwie armie przeciw Portugalii są przeznaczone. Jedna od 40,000 ludzi poydzie przez Roses, a druga od 20,000 od zachodu na Fuentarubia.

Korsarze nasi bardzo wiele przyprowadzaią neutralnych okrętow. — Lord Bridport przybył do Porsmut i zamyśla pod brzegi Francuzkie płynąć. Połnocna flotta w krotce także do wyścia pod żagle będzie gotowa. — Lord Moira powrocił z Irlandyi. — Xżę de Berry, syn hrabiego Artezyi powrocił do Anglii nazad. — Przy Kork leży teraz 17 woiennych okrętow.

Z Kadyx d. 13. Lutego.

Przeszłey nocy wielka nasza flotta pod admirałem Mazaredo odprowadziwszy dwie fregaty z merkuryuszem i inne okręty do Ameryki i zachodnich Indyy do pewney wysokości, powrociła do tuteyszego portu nazad.

Z Strasburga d. 4. Marca.

Dowiaduiemy się, że nasze woyska odebrały w kantonie Soloturnu zamek Dornach.

Armia jenerała Schauenburg wynosi 30,000 ludzi, a jenerała Brune 20,000. Obydwa, gdy się iuż nieprzyiacielskie zaczną kroki, z 2 rożnych stron nieprzyiazne kantony attakować będą. Kanton Bern miał do 50,000 woyska zebrać.

Bazyleyczykowie wysłali deputowanych do jenerała Brune z prożbą przedłużenia zawieszenia broni, gdyż kantony Bazylei, Schafhausen, Zurich i Lucern chcą bydź pośrzednikami między Francyą i Bernem.

W tym momencie zapewniaią na nowo, że kanton Bernenski ustąpi, co ieżeli się stanie, o czym iednak potwierdzenia po-

trzeba, to nie Lucern, ale Bern będzie stolicą nowey rzeczypospolitey Helweckiey.

Z Rasztadt d. 5. Marca.

Ministrowie Francuzcy odpowiedzieli iuż na notę Deputacyi Rzeszy. Odpowiedź ta, która wczoray pełnomocnemu Ministrowi Cesarskiemu przesłana była iest w tych wyrazach.

" Niżey podpisani odebrali notę deputacyi Rzeszy przesłaną im wczoray wieczorem przez hrabiego Metternich pełnomocnego ministra J. C. Mci."

" Oto iest ich na nią odpowiedź:

" Rzeczpospolita Francuzka z otwartością oświadczyła zasadę od którey nigdy nieodstąpi, zasadę bez którey pokoy zawarty bydź nie może. Przyzwoitość, sprawiedliwość i potrzeba w notach poprzedzaiących dowiedzione zostały, a wspolny obydwoch mocarstw interess wymagaiey.

Rzeczpospolita Francuzka spodziewać się powinna była, że z rowną otwartością oddalaiąc wybiegi i odwłoki będzie iey odpowiedziano. Trzeba tey rozprawie koniec położyć. Ministrowie rzeczypospolitey Francuzkiey wzywaią więc deputacyą Rzeszy, do wyraźnego oświadczenia czyli przystaie lub nie, na podaną zasadę. W Rasztadt d. 14 Ventos (4 Marca) r. 6 rzeczypospoli Francuzkiey.

Podpisano *Treilhard. Bonnier.*

Z Leydy d. 8. Marca.

Kommissya do ułożenia konstytucyi wyznaczona, uwiadomiła pozawczoray. Zgromadzenie narodowe, że pracą swoią ukonczyła, i proiekt swoy do druku podała, aby w czasie dni trzech członkom zgromadzenia narodowego bydź mogł rozdany. Zlecono kommissyi zdanie swoie podać względem epoki, w którey sądzi przyzwoitą bydź rzeczą rozpocząć roztrząsanie tego przedmiotu, tudzież sposob prowadzenia go i ukonczenia.

Z Madrytu d. 12. Lutego.

Rząd Hiszpański wydał do swych milicyy rozkazy, żeby pogotowiu do marszu były.

Nim wielka Hiszpańska flotta od 22 liniowych okrętow i kilku fregat, iak się iuż doniesło, d. 7 na morze z Kadyx wyszła, uważano na dwa dni w przod eskadrę Angielską od 9 liniowych okrętow i 3 fregat. Liniowy okręt monarcha od 74 armat odzieli się z iedną fregatą od naszey flotty i do Vera Crax poydzie. Port St. Lucar był także przed wyyściem flotty zamknięty.

Z Moguncyi d. 2. Marca.

Srzodkowa administracya departamentu Donnersberg wydała pod d. 23 lutego odezwę do mieszkańcow tego departamentu, w którey uwiadomia ich, że odtąd na zawsze są do wielkiego narodu przyłączeni, i Ren nie odmiennie granicę Francyi stanowi. Już nie iesteście dodanie, Moguncyanami, Pfalcanami i Dwomostowemi, ale Francuzami."

W tych dniach przybyło tu wiele statkow z ciężką artylleryą i ammunicyą.

Armia Moguncka ma bydź do 50,000 woyska doprowadzona. Gotuie się ona, iak tu utrzymuią, do dwoch przedsięwzięść: pierwsze posunięcia się na prawy brzeg Renu, ieżeli okoliczności wymagać będą; drugie obięcia Ehrenbreitstein i Filippsburg. Głowna kwatera jenerała Hatry w krotce do Wetzlar ma bydź przeniesiona, a około Friedberga obserwacyyna armia Francuzka z 30,000 ludzi ma się uformować, i w przypadku potrzeby przeciw Frankonii postąpić. Na Worms prze-

szły dwie półbrygady do Oggersheim, okolic Manheimu, dla oczekiwania tam dalszych rozkazow.

Do Kel, gdzie od nieiakiego czasu mało co woyska było, przybyło znowu 400 republikanow.

Z Kopenhagi d. 6. Marca.

Na żądanie tuteyszego Francuzkiego ministra, obywatela Grouvelle, oznaymiono Duńskim officyerom i innym osobom, które Francuzki order *dla zasługi* od przeszłego rządu otrzymały, że tego orderu odtąd używać niemaią.

Ogłoszony w Angielskich pismach P. Sunberg, który od tuteyszego dworu do ministra naszego w Londynie miał bydź wysłany, nie iest żadnym wysłańcem naszego dworu, ani od niego żadnego zlecenia nie miał. — Z Sztokolmu donoszą, że krol Szwedzki poiedzie do Pomeranii, Berlina &c.

Z Kliwii d. 25. Lutego.

Deputacya regencyi naszey na dniu dzisieyszym odebrała od ministra Pruskiego w Paryżu Sandoz Rollin, list następuiący.

Mościpanowie! "Minister zagranicznych związkow świeżo uwiadomił mnie, że dyrektoryat wykonawczy posłał rozkaz Francuzkiemu kommissarzowi Rudler, zawieszenia wszelkich krokow sciągaiących się do zaprowadzenia nowego porządku w prowincyach waszych. Rozkaz ten iest dowodem szczerości dyrektoryatu, i iedynie na odebraną wiadomość o wykonywaniu tych krokow zaszedł. Spieszę się MPanowie z doniesieniem wam o tym i powtorzeniem zapewnienia uczuciow, z ktoremi iestem &c. w Paryżu d. 18 lutego 1798.

Podpisano *Sandoz- Rollin.*

Od dni ośmiu przeszło tędy 6 batalionow piechoty i dwa szwadrony husarow. Wszystkie te woyska udaią się ku Nimegen oprocz 4go szwadronu husarow, ktory podług nowego rozkazu do Bruxelli udać się ma.

Z Berlina d. 24. Lutego

Kommissya skarbowa maiąca zlecenie przeyrzeć całkowite systema skarbu świeżo mianowaną została, ktora ma rozważyć i rozstrząsnąć przedmioty naywiększey wagi. Kommissya ta w ktorey czterech ministrow stanu prezydować będzie, miała bardzo obszerne sekretne instrukcye, odebrać.

Z Ratysbony d. 24. Lutego.

Na dniu 21 zaszła rezolucya seymu przyznaiąca osobom należącym do kancellaryi izby Wetzlarskiey nadzwyczayney gratifikacyi 6tysięcy talarow Cesarskich, w nadgrodę szkod, ktore w czasie woyny ponieśli; summa ta z prowizyi od kapitałow izby wzięta będzie. Hrabia Legen i Hohen Gerolseck podali seymowi memoryał w ktorym żądaią, aby przy maiącym się w krotce zawrzeć pokoiu zapewniono im wynadgrodzenie za ponosione straty, ktore blisko do dwoch mill. ryn. wynoszą.

Z Frankfurtu d. 27. Lutego.

Krol Jmć Pruski zamyśla odbydź podroż do rożnych swoich prowincyy. Dzień 26 maia iest przeznaczony do wyiazdu. Krol Jmć przez Pomeranią i Gdansk uda się do Krolewca, a nazad przez Warszawę Wrocław &c. powracać będzie. Dla oszczędzenia kosztow i czasu poddanym swoim Krol Jmć postanowił, że uroczystość wykonania przysięgi wierności iedynie tylko w krolewcu i Berlinie odbywać się będzie.

DODATEK

DO N^ru^ 24.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W NIEDZIELĘ DNIA 25 MARCA 1798.

Z Bazylei d 3. Marca.

Pozawczoray rowno ze dniem rozpoczęły się nieprzyiacielskie kroki przeciw kantonowi Soloturn. Francuzi na straż przednią Szwaycarską przy moście Dornach uderzyli i wkroczyli do tego miasta; usiłowali potym siłą odebrać zamek, ale wkrotce poznali, że bez artylleryi obiąć go nie potrafią. Wczoray z armat i moździerzow szturmowali do niego: garnizon zamkowy dzielny dawał odpor i dwoch krotnie do cofania się ich przymusił, nim ciężka artyllerya nadeszła z Huningen. Dzisiay dopiero postraszliwey kannonadzie zamek kapitulował. — Druga kolomna Francuzka, która na dniu 1 udała się ku Thierstein, attakowała małe korpus woysk Soloturnskich, które do zamku się schroniło; lecz Francuzi tego samego dnia szturmem zamek ten odebrali. — Trzecia kolomna okładaiąca korpus armii na dniu 2 bardzo rano ruszyła z Bienne, udaiąc się ku Beuren wioski Berneńskiey. Kolomnę tę prowadził jenerał Schauenbourg, i między Lengnau i Gottstadt korpus woysk Szwaycarskich okrywaiących w tym mieyscu granice attakowała: 8 sztuk armat i 200 niewolnikow zabrała, z których wielu iest wyższych officyerow. Jenerał Schauenbourg o godzinie 10 z rana przed miastem Soloturn stanął, gdzie woyska Szwaycarskie po kilku wystrzałach z armat cofnęły się były. Jenerał Francuzki, wezwał miasto do poddania się w puł godziny, grożąc w przypadku oporu opanowaniem go szturmem, wyrznięciem garnizonu, spaleniem miasta i że naymnieyszy w tym punkcie opor naczelnicy rządu głowami swewi przypłacą. Na takowe wezwanie miasto się poddało: Francuzi o godzinie 11 weszli do Soloturn, arsenał obięli, mieszkańcow rozbroili; jenerał Schauenbourg więzienia otworzyć kazał i wolność siedzącym tam patryotom przywrocił. Oto są urzędowne pisma naszemu zgromadzeniu narodowemu dzisiay od obywatela Mengaud udzielone.

Jenerał kommenderuiący armią Erguel do obywatela Mengaud, ministra Francuzkiego przy kantonach Helweckich w Bazy-

Bil. " Z Soloturnu dnia 12 Ventos (2 marca w roku 6 rzeczypospolitey iedney i nierozdzielney. Spieszę się z uwiadomieniem Cię, że dzisieyszego poranku attakowałem i odebrałem wieś Lengnau. Ztamtąd aż do mieysca tego wszystko ustępowało broni wielkiego Narodu. Osim armat, wozy ammunicyyne i 200 ludzi w ręce nasze w padło. Pomiędzy niewolnikami wielu się wyższych officyerow znayduie. Wezwałem miasto Soloturn o godzinie 10, a o godzinie 10 i pół bramy mi otworzono. Mam honor przyłączyć Ci kopią wezwania. Nakazałem senatowi mieszkańcow rozbroić. Poszedłem sam wypuścić patryotow na wolność. Użyłem wszelkich potrzebnych śrzodkow, aby w całym kantonie nasi waleczni bracia broni zwyciężyli, i żeby zapewnić panowanie wolności, która sama tylko szczęście wszystkich ludow stanowić może. Będę miał honor donieść Ci o wszystkim, abym okazał, iż czynię zadosyć zaufaniu dyrektoryatu. Pozdrowienie i braterstwo.

Podpisano *Schauenbourg.*

P. S. Arsenał i wałowe armaty są w naszych ręku.

Kopia wezwania, (ktorego oryginał rowpnie tak i odpowiedź senatu, dyrektoryatowi przesłana będzie.) *Do JP. Jenerała kommenderuiącego w Soloturn:* " Mości Pani- jenerale! Dyrektoryat rozkazał mi obiać miasto Soloturn i iego przyległości, przydaiąc, iż ieżeli naymnieyszy opor uczyniony będzie, lub iedna kropla krwi Francuzkiey rozlana, członki regencyi maiątkiem i głowami będą za to w odpowiedzi, i pamiętną i straszną uczynię sprawiedliwość. Donieś WPan o woli dyrektoryatu członkom waszego rządu i bramy Soloturnu woyskom republikanckim otworz. Dla namyślenia się pół godziny daię ci czasu po upłynieniu tego, miasto zapalone i garnizon wycięty będzie. „

Podpisano *Schauenbourg.*

Urzędowne doniesienie o tych wypadkach zatrudniło dzisiay nasze zgromadzenie narodowe. Obywatel Burkhardt-Iselin wniosł, że uczynione będzie obywatelowi Mengaud podziekowanie za udzielone te wiadomości, i radość zgromadzenia narodowego z powodu tych szczęśliwych zdarzeń oświadczona zostanie; ale obywatele Legrand i Vischer przełożywszy, że Soloturnczykowie będąc Szwaycarami, a zatym sprzymierzeńcami Bazylei, nie przystoi aby zgromadzenie w podobnym przypadku uczucia radości okązywało. Przystąpiono na wniosek Burkhardt-Iselin do porządku dziowego.

Zgromadzenie nasze narodowe niemniey okazało stałości w interefsie ważnieyszym iescze: Obywatel Mengaud żądał na pismie pozwolenia na przeyście 6 tysięcy woysk Francuzkich; zgromadzenie postanowiło, że się nie przychyli do tego żądania, chyba gdyby siłą przymuszone było; wysłało 3 deputowanych z grona swego do obywatela Mengaud, dla uczynienia mu dzielnych przełożeń i ci deputowani tak dobrze swego poselstwa dopełnili, że obywatel Mengaud odstąpił swoiego żądania.

Dowiaduiemy się, że negocyacye między deputowanemi kantonu Berneńskiego i jenerałem Brune w Payern zaraz po rozpoczęciu zerwane zostały, i że tegoż samego dnia, ktorego jenerał Schauenbourg attakował Soloturn, jenerał Brune Berne miał attakować: ale żadney pewney wia-

domości z tamtey strony nie mamy. Podług gazet Strazburskich odebrano tam na dniu 6 wiadomość o wniyściu jenerała Brune do Berna. — Wielka liezba mieszkańcow kantonu Soloturn w czasie wpadnienia Francuzow schroniła się do kantonu Bazylei. Upewniaią, że kanton Zurich gdzie od niełakiego czasu demokraci większy wpływ otrzymali, dał rozkaz pod d. 28 swemu kontiniensowi, aby w przypadku zerwania negocyacyi cofnął się, i dla tego Francuzi mowią, że tylko z kantonami Soloturńskim, Bernenskim i Fryburskim woynę prowadzą.

DONIESIENIA.

Dnia 8 maia 1798 roku o 9 godzinie z rana w kancellaryi Promnika białego następuiące realności przez publiczną licytacyą w arędę puszczone będą:

1) Promnicka murowana wiezdna karczma, wraz zwyszynkiem wina, miodu, piwą i gorzałki, który iednak przez chrześciańskiego karczmarza szynkowany bydź powinien, a żydzi od tegoż wyłączaią się, od dnia 24 czerwca 1798 aż do tego samego dnia roku 1799 na ieden rok. Cena fiskalna czyli pierwsze wywołanie iest teraźnieysze arendowne quantum . . . . . 200 Zł. Ryń.

2. Gorzelnia w Zielonkach wraz zwolnym miodu, piwa, wina, i gorzałki paleniem i wyszynkiem w Zielonkach i Troianowicach, które trunki tylko przez chrześcianow szynkowane bydź powinny od którego żydzi wyłączaią się, od 24 czerwca 1798 aż do tego samego dnia 1799 roku.

Cena fiskalna tey propinacyi, do którey także i cło z mostu tamteyszego należy iest . . . . 800 Zł. Ryń

3) Młyn tak zwany Promicki o trzech kołach i iedney stępie na trzy po sobie następuiące lata to iest: od 24 czerwca 1798 aż do tego samego dnia 801 roku,

Pretium fisci iest: . . . . 375 Zł. Ryń.

4) Młyn tak zwany wielki w Zielonkach o trzech kołach, do którego pod 15 korey i 20 garcy gruntu ornego należy od 1. lipca roku 1798 aż do ostatniego czerwca roku 1801 na trzy lata.

Teraźnieysze arendowne quantum pozostaie w summie . . 440 Zł. Ryń. które pro pretio fisci wzięte będą.

Życzący sobie takowey arendy zechcą się na dniu 8 maia 1798 roku, do którey licytacyi tenże dzień naznaczony iest w Promnickiey kancellaryi z wadium, czyli zarecznym, które czwartą część każdey ceny fiskalney importuię o godzinie 9 z rana znaydować.

Co się zaś tyczy kontraktowych obrębow o takowych każdemu wolno się będzie w tuteyszym Promnickim urzędzie dowiedzieć.

Żydzi od arendy młynow całkiem się wyłączaią. W Promniku dnia 16 Marca 1798 roku.

Od Prefektury J. C. K. M. dobr kameralnych Złoty czyni się każdemu wiadomo, iż na dniu 1 miesiąca czerwca roku ter. o godzinie 9tey przed południem będzie licytacya dziesięciny wytyczney do tychże dobr należącey, która więcey daiącemu na rok teraźnieyszy przedana będzie.

Na pretium fisci wyznacza się.

Wsi Krobielec	56 zł ryń.	30 kr.
Bukowy	150	-
Radoski	277	45
Wyszadłow	180	45

Oczinek	. . .	241	30
Kłyczanow	. . .	155	
Małyc	. . .	187	30
Skrzyn	. . .	397	30
Dobroczyc	. . .	130	30
Gołembiow	. . .	126	

Któby sobie życzył zwyż wyrażoną dziesięczynę kupić, powinien będzie 10tą część wyrażony summy przed licytacyą złożyć; bez złozenia zaś tey kwoty nikt do licytowania przypuszczony nie będzie.

O innych kondycyach można każdego czasu w kancellaryi Złockiey powziąść wiadomość.

W Złocie dnia 11 Marca 1798.

Podaie się do powszechney wiadomości, iż na Zwierzyncu w pałacu sub Nro. 286 na przyiśdź maiące Wielkanocne święta przez lato r. t. dla państw tamże ogród ieden puszcza się w dzierżawę, gdzie oraz gdyby kto zechciał (podług upodobania) tamże także szynk z zyskiem by założyć mogł.

Respective W. Jmć Panowie, ktorzyby zechcieli na bydź takowey arędy, zechcą na K. głownym rynku w sklepie od narożniey kamienicy sub Nro. 355, ze szewskiey ulicy wchodzącey, się uwiadomić; oraz się przytym ieszcze ninieyszym wiadomo czyni, iż tamże cegieł palonych wielkiego gatunku, także i świeżo przepalonego, iako gaszonego wapna, za słuszną, i pomierną cenę dostać można.

Podaie się publiczności do wiadomości, iż z mocy rezolucyi sądu woytowsto ławniczego miasta J. C. K. A. Mci Kazimierza na dniu 13 miesiąca marca roku 1798 zaszłey, będzie się odprawiała licytacya kamienicy Strauzowskiey w mieście tymże Kazimierzu stoiącey Nrem 122 oznaczoney której pretium czyli wartość przez taxatorow mieyskich ułożona wynosi summę zł Pol. 49276 gro. 20 a to w Ratuszu miasta rzeczonego Kazimierza z rana o godzinie dziewiątey przed południem na dniu 18 miesiąca blisko przyszłego kwietnia roku 1798. Życzący sobie takowey nabycia maią się znaydować w mieyscu i czasie iako wyżey wyznaczonym.

Z mocy dekretu C. K. sądu szlacheckiego Krakowskiego licytacya rzeczy ruchomych tudzież koni i trzody po niegdy urodzonym Piotrze Włockim pozostałych, roku teraźnieyszego, dnia 3 kwietnia o godzinie 9 przed południem zaczynać i nieprzerwanie aż do skończenia ciągnąć się będzie w domu Stanisława Lubowieckiego w mieście Kleparzu pod Nrem 4.

Korytowski komornik Krakowski.

C. K. C sądy szlacheckie Krakowskie zachodniey galicyi uwiadomiaia tym edktem Jmć. P. Michała Tomickiego, niegdyś Krzysztofa i Alexandry z Strussow Tomickich małżonkow, syna, od lat przeszło iuż 40stu nieprzytomnego, i o ktorym, gdzieby się znaydował, żadney niemasz wiadomości że Pan Michał Tomicki pod dniem 15 lutego 1798 R. u sądow tych dopraszał się, ażeby Michał Tomicki za zmarłego był ogłoszony.

Stosownie przeto do prawa cywilnego części IIgiey §. 264tgo Wyznacza mu się iako nieprzytomnemu kurator w osobie adwokata Stanisława Zarzeckiago, i on pozwany upomina się: żeby się w przeciągu roku od daty edyktu niniey szego stawił, o życiu swoim i mieyscu przebywania sądom tuteyszym doniosł: iako też żeby kuratorowi wyznaczonemu potrzebne o swey osobie dał uwiadomienie, albo inne, o sobie obrał patrona i tego sądom tym wymienił; inaczey bowiem po roku upłynionym, na mocy §. 264 wspomnionego prawa, za zmarłego ogłoszony będzie.

W Krakowie d. 23 lutego 1798.

Pod niebytnosci JW. Prezesa.

Z Rady C. K. sądow szlachech. Krakowsz: zachod: Galicyi.
Dnia 3 Stycznia 1798.

Na Grodzkiey ulicy pod Nrem 229 u JP. Jozefa Jerzego Trassler Drukarza i Księgarza znay daie się do sprzedania przedni Spirytus mydlany: flaszeczka połł wartowa po zł. pol. 4 kwaterkowa po zł. 2, połkwatorkowa po zł. 1 a ćwierćkwatorkowa po gro. 15.